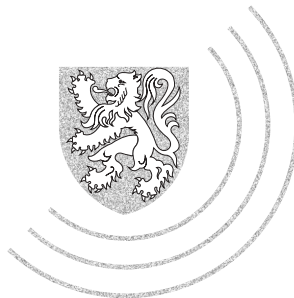

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

8 mei 2002

VERZOEKSCHRIFT

betreffende de aanmoedigingspremies voor landingsbanen

VERSLAG

**namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen
uitgebracht door mevrouw Ann De Martelaer en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : mevrouw Patricia Ceysens.

Vaste leden :

mevrouw Sonja Becq, mevrouw Trees Merckx-Van Goey,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Ingrid van
Kessel ;

mevrouw Patricia Ceysens, mevrouw Claudine De
Schepper, de heren Jacques Devolder, Koen Helsen ;

mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Marijke Dillen, de heer
Felix Strackx ;

de heren Guy Swennen, Jan Van Duppen ;

mevrouw Ria Van Den Heuvel ;

de heer Jan Roegiers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Veerle
Heeren, de heren Luc Martens en Paul Van Malderen ;

de heren Jozef Browaeys, Frans De Cock, André Moreau,
Cis Schepens ;

de heren Wilfried Aers, Julien Librecht, mevrouw Marleen
Van den Eynde ;

de heren Patrick Hostekint, Chokri Mahassine ;

mevrouw Ann De Martelaer ;

mevrouw Margriet Hermans.

INHOUD

	Blz.
1. Procedure	4
2. Inhoud van het verzoekschrift	4
3. Hoorzitting met de verzoeker	4
4. Bespreking en conclusie	6
Bijlage : Antwoord van mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, op het verzoekschrift	9

DAMES EN HEREN,

1. Procedure

Het verzoekschrift van mevrouw Christien Demarez betreffende de aanmoedigingspremies voor landingsbanen (nr. 21 (2001-2002)) werd ontvanke-lijk verklaard op 15 januari 2002 en voor verdere behandeling doorverwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.

Bij brief van 25 januari 2002 vroeg de commissie de bevoegde minister, mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kan-sen, om een reactie (antwoord zie bijlage).

De verzoeker werd op 28 februari 2002 gehoord door de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen. De commissie besprak het ver-zoekschrift op 25 april 2002.

2. Inhoud van het verzoekschrift

Het besluit van de Vlaamse regering tot instelling van de aanmoedigingspremies bij loopbaanonder-breking in geval van zorgkrediet, loopbaankrediet en landingsbanen in de social profitsector van 8 de-cember 2000 (BS van 2 maart 2001) bepaalt dat werknemers in de social profitsector, in een be-schutte of een werkplaats, een aanmoedigingspre-mie kunnen ontvangen op voorwaarde dat de werknemers hun loopbaan gedeeltelijk onderbre-ken vanaf de leeftijd van 50 jaar in het kader van de reeds in het VIA-akkoord van 29 maart 2000 voorziene landingsbanen (artikel 11). Het besluit bepaalt uitdrukkelijk dat werknemers van 50 jaar of ouder die op 1 januari 2001 reeds in gedeeltelij-ke loopbaanonderbreking 'stelsel 50+' zijn, niet in aanmerking komen voor deze premie.

De verzoeker, mevrouw Christien Demarez, die se-dert 1998 in gedeeltelijke loopbaanonderbreking is, komt bijgevolg niet voor deze premie in aanmer-king, terwijl haar collega's die na diezelfde datum voor halftijdse loopbaanonderbreking kozen, wel in aanmerking komen voor deze premie. De ver-zoeker klaagt deze ongelijkheid aan.

3. Hoorzitting met de verzoeker, mevrouw Chris-tien Demarez, bijgestaan door haar echtgenoot Gabriël De Coninck

De heer Gabriël De Coninck : Ik zou de commissie willen danken voor de uitnodiging om ons pro-

bleem in deze commissie te kunnen komen toelich-ten.

Sedert 1 januari 2001 is een nieuwe aanmoedi-gingspremie voor landingsbanen in de sociale sec-tor van kracht. Mijn vrouw werkt sinds 1966 als kinderverzorgster. Op 1 januari 1998 is ze als vijf-tigplusser in halftijdse loopbaanonderbreking ge-gaan. De job is niet te onderschatten. Mijn vrouw werkte van 's morgens 7 uur tot 's avonds 18.30 uur. Ze zorgde alleen voor 12 tot 15 kinderen van 1,5 tot 3 jaar. Dit werd haar te zwaar.

Spijtig genoeg is mijn vrouw iets te vroeg overge-gaan tot halftijds werken om van de nieuwe premie te kunnen genieten. Twee collega's van haar zijn begin vorig jaar in de nieuwe regeling ingestapt. Voor hetzelfde werk krijgen zij een extra premie van 372 euro (15.000 frank) per maand.

De regeling bepaalt dat wie voor 1 januari 2001 niet voltijds werkte, niet van de premie kan genie-ten. We vinden dit onlogisch, onredelijk en onde-mocratisch. We weten niet goed tot wie we ons met dit probleem moeten richten. We hebben al ver-schillende ministers aangeschreven. Eerst hebben we ons gericht tot minister Vogels, die ons heeft doorverwezen naar minister Landuyt. Steeds kre-gen we een negatief antwoord. We zijn dan via de ombudsman bij deze commissie terecht gekomen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Dit concrete geval is een bevestiging van wat wij vaak horen. Tal van vrouwen opteren ervoor om deeltijds te wer-ken. Vaak is dit een noodzaak. Bovendien hebben in de zorgsector heel wat mensen rugklachten. Rugklachten is echter geen erkende beroepsziekte. De enige oplossing is dan ook om minder uren te werken. Ik onderschrijf dan ook het probleem van mevrouw Demarez. Zij staat hiermee zeker niet al-leen. Het is wel de vraag of hier nu nog iets aan kan worden gedaan.

In januari 2001 heb ik aan minister Vogels een schriftelijke vraag gesteld over deze problematiek. Mijn invalshoek was tweeledig. Enerzijds was er het objectieve feit dat deze premie ongelijke kan-sen geeft aan vrouwen in de zorgsector. Ten tweede is er sprake van leeftijdsdiscriminatie. De minister antwoordde dat het gaat om een vrijwillige keuze. Ik betwijfel dit in de feiten. Juridisch zal het wel zo zijn, en zie ik geen oplossing.

Mevrouw Marijke Dillen : Ik zou me willen aan-sluiten bij de woorden van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen. Ook ik betreur dat in de praktijk een dergelijk verschil in verloning bestaat omwille

van het feit dat men net iets te vroeg heeft gekozen voor het stelsel van loopbaanonderbreking.

Misschien kunnen we tijdens een volgende vergadering nagaan of er voor dit probleem een oplossing mogelijk is door een wijziging van de regelgeving. Ik vrees wel dat dit niet de bevoegdheid van deze commissie is, maar eerder van de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.

Mevrouw Ann De Martelaer : Ik meen me te herinneren dat er in het kader van de Witte Woede in de social profitsector vakbondsacties en onderhandelingen zijn geweest. Er was ook een voorakkoord. Onze fractie heeft er toen op gewezen dat heel wat opvoedsters in deze situatie zouden terecht komen wanneer men heel strikt een leeftijds-grens zou hanteren. We hebben de vakbonden toen voorgesteld om voor een overgangsmaatregel te zorgen. In de hele commotie rond het akkoord voor de social profitsector is dit voorstel echter niet opgenomen. We zijn er ons van bewust dat dit een groot probleem is. Niet alleen de politici zijn hierbij betrokken, maar ook de sociale partners.

De heer Koen Helsen : Ik onderken het probleem van mevrouw Demarez. Het zou misschien inderdaad goed zijn geweest als er een overgangsmaatregel was geweest op basis van het aantal jaren dat men voltijds als kinderverzorgster heeft gewerkt. Ik wil wel even opmerken dat volgens mijn informatie personen die de drie laatste jaren voor 1 januari 2001 75 percent hebben gewerkt, wel voor de premie in aanmerking zouden komen. Ik begrijp dat men ergens de grens moet trekken. Dit is altijd jammer voor wie juist buiten de regeling valt.

We kunnen onderzoeken of een overgangsmaatregel een oplossing kan zijn. Ik zou hier de vergelijking willen maken met de problematiek van TBS 55+ (terbeschikkingstelling) in het onderwijs, waar men ook een overgangsmaatregel heeft genomen om de overgang wat minder bruusk te maken.

Zijn er veel mensen in uw geval, mevrouw Demarez ?

Mevrouw Christien Demarez : Het zijn niet zoveel gevallen. Voor die enkele mensen zou toch wel iets gedaan kunnen worden.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Ik beschik over de cijfers. Volgens de RSZ-gegevens met betrekking tot personen van vijftig jaar of ouder tewerkgesteld in de social profitsector die onder het besluit van 8 december 2001 vallen, werkt onge-

veer 60 percent voltijds en 40 percent of 1760 personen deeltijds. Het kan daarbij wel gaan om mensen die de laatste drie jaren toch aan 75 percent kwamen. Niettemin gaat het om een grote groep.

Deze commissie is de meest aangewezen commissie om deze problematiek te behandelen. Het gaat hier immers om gelijke kansen. Ik wil ervoor pleiten om na te gaan of er in het kader van de landingsbanen, waarvoor de middelen zijn toegelaten, een tegemoetkoming – al is het maar een symbolische – mogelijk is voor de personeelsleden van voorzieningen erkend door de Vlaamse Gemeenschap. Kinderkribbes zouden hieronder kunnen vallen. Wij zouden dit besluit met de commissie kunnen nemen.

Mevrouw Ann De Martelaer : Dit is een mogelijkheid, maar als we deze gelden hiervoor willen aanwenden, zullen we snel moeten werken. De besteding van deze middelen zal immers voor het zommerreces worden vastgelegd. We moeten dan na gaan over hoeveel mensen het concreet gaat.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Ik denk dat de groep intussen al kleiner is geworden. Enerzijds zijn een aantal mensen al uit het beroep gestapt. Anderzijds heb ik vernomen dat men op heel wat plaatsen de mensen heeft aangeraden om een tijdje opnieuw voltijds of 75 percent te werken om daarna van de premie te kunnen genieten.

Mevrouw Christien Demarez : Ik kan toch moeilijk opnieuw voltijds gaan werken.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Dat is inderdaad moeilijk. Bovendien is dit ook niet voor alle diensten mogelijk. Soms is een dienst er zo op afgestemd dat men geen voltijdse job kan aanbieden.

De heer Gabriël De Coninck : Ik zou nog willen toevoegen dat de premie 50 percent van de wedde van mijn vrouw bedraagt. Als kinderverzorgster verdient zij netto 826 euro (33.320 frank) per maand.

Mevrouw Christien Demarez : Indien het zou gaan om enkele duizenden franken per maand, zou ik dat kunnen aannemen. Maar dat sommigen 372 euro (15.000 frank) meer krijgen dan anderen voor hetzelfde werk, daar kan ik niet mee instemmen. Mijn collega's die even veel als ik werken, verdienen geen 826 euro (33.320 frank) per maand, maar wel meer dan 1190 euro (48.000 frank) per maand. Men is er dus bijna beter aan toe wanneer men deeltijds werkt en van de premie kan genieten, dan

wanneer men zonder premie voltijds werkt. Dat is toch niet logisch.

De heer Gabriël De Coninck : In de brief die we van minister Landuyt hebben gekregen, wordt ook voorgesteld dat mijn vrouw opnieuw in dienst zou treden.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Een bijkomend probleem is dat van al degenen die vrijwillig deeltijds zijn gaan werken om te kunnen blijven werken. Voor de gemeenschap betekent dit een grote besparing. Indien deze mensen immers niet voor deeltijds werken hadden geopteerd, zouden tal van hen op invaliditeit zijn gesteld.

De heer Gabriël De Coninck : Zijn er juridische stappen die we kunnen zetten ?

De voorzitter : U kan dat altijd proberen. Ik vrees wel dat u tegen deze beslissing juridisch zeer weinig kunt aanvoeren. Wanneer u zich tot de Raad van State richt, zal waarschijnlijk het juridische antwoord zijn dat de regering heeft beslist dat er vanaf een bepaalde datum en onder bepaalde voorwaarden een nieuwe regeling van kracht is geworden. Uw geval is niet uniek. Voor tal van zaken is het zo dat er vanaf een bepaalde datum een heel nieuwe regeling ingaat. Indien de regering bijvoorbeeld zou beslissen dat er vanaf een bepaalde datum geen bouwvergunning meer nodig is voor een veranda, dan zijn er ook mensen die nog net voor de inwerkingtreding van de nieuwe regeling wel een bouwvergunning hebben moeten aanvragen. Wetgeving slaat soms vanaf een bepaald ogenblik een grote bres tussen twee vergelijkbare situaties. Wanneer dit gebaseerd is op wetgeving, is het normaalgezien juridisch in orde. U zou natuurlijk wel voor de Raad van State kunnen aanhalen dat het hier wel om een zeer grote discriminatie gaat.

4. Bespreking en conclusie

De minister verwijst voor haar antwoord naar het document als bijlage bij dit verslag.

Mevrouw Sonja Becq stelt vast dat de reglementering inzake loopbaanonderbreking en de daarbij horende premies vrij ingewikkeld is. Het verzoekschrift betreft haar inziens de moeilijkheid van een overgangsmaatregel voor personen die onder een bepaald regime vallen en daardoor uitgesloten worden van recenter genomen maatregelen. Volgens het lid moet nagegaan worden hoe een oplossing kan worden uitgewerkt voor de gedupeerden. Mevrouw Mieke Vogels, Vlaams minister van Wel-

zijn, Gezondheid en Gelijke Kansen, verwees naar de bevoegdheid van haar collega, de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Tewerkstelling. Het lid stelt dan ook voor een voorstel van resolutie op te stellen waarin gevraagd wordt om binnen een bepaalde termijn de mogelijkheid van een oplossing te onderzoeken.

Mevrouw Ria Van Den Heuvel sluit zich daarbij aan. Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen wil eraan toevoegen dat vele werknemers uit de social profitsector niet vrijwillig de keuze maken om deeltijds loopbaanonderbreking te nemen. Fysieke problemen die het gevolg zijn van hun job, zoals rugklachten, worden immers niet als beroepsziekte erkend. Het lid steunt dus de suggestie van de minister om te onderzoeken of het aangewezen is specifiek voor de werknemers van de social profitsector maatregelen uit te werken. Dit aspect kan uitdrukkelijk in het voorstel van resolutie opgenomen worden.

De heer Koen Helsen stemt daar eveneens mee in, maar voegt eraan toe dat in het voorstel van resolutie aangedrongen moet worden om verder werk te maken van een vereenvoudiging van de regelgeving. Over de verschillende systemen van loopbaanonderbreking met bijhorende premies bestaat veel onduidelijkheid.

Volgens mevrouw Trees Merckx-Van Goey stelt zeker de burger zich de vraag welke regeling nu finaal van kracht is. De laatste stand van zaken zou op een goed toegankelijke wijze kenbaar gemaakt moeten worden, bv. via de website.

De minister antwoordt hierop dat over tijdskredieten in de social profit reeds een brochure verspreid werd. Ook op de Vlaamse infolijn kan men informatie verkrijgen over de tijdskredieten alsook over de Vlaamse aanmoedigingspremies.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen haalt het geval aan van een werknemer in de social profitsector die met een vervangingscontract tewerkgesteld is, ter vervanging van iemand die loopbaanonderbreking neemt. Eerstgenoemde werknemer zou evenmin in aanmerking komen voor de premie. Spreker stelt dus voor om de probleemstelling van de verzoeker te verruimen en alle klachten van ongelijke behandeling in het kader van de toekenning van de aanmoedigingspremie voor landingsbanen te verzamelen.

De commissie concludeert dat een voorstel van resolutie opgesteld moet worden waarin gevraagd wordt om binnen een bepaalde termijn de moge-

lijkheid van een oplossing te onderzoeken om de ongelijkheid inzake aanmoedigingspremies voor landingsbanen weg te werken, en daartoe alle klachten te verzamelen over ongelijkheid die verband houden met dit stelsel. Aangewezen is specifiek voor de werknemers van de social profitsector maatregelen uit te werken. Tevens moet worden aangedrongen op vereenvoudiging van de regelgeving en duidelijke communicatie ten aanzien van de burger.

De verslaggevers,

De wnd. voorzitter,

Ann Riet
DE MARTELAER VAN CLEUVENBERGEN

Riet
VAN CLEUVENBERGEN

BIJLAGE

Verzoekschrift van mevrouw Christien Demarez
betreffende de aanmoedigingspremies voor
landingsbanen

De in het verzoekschrift aangehaalde regelgeving is het Besluit van de Vlaamse regering tot instelling van de aanmoedigingspremies bij loopbaan-onderbreking in geval van zorgkrediet, loopbaankrediet en landingsbanen in de social profitsector van 8 december 2000 (B.S. 02/03/00).

Dit besluit bepaalt dat werknemers, tewerkgesteld in de social profitsector, in een beschutte of een sociale werkplaats, een aanmoedigingspremie kunnen ontvangen. Het besluit stelt als voorwaarde dat de werknemers hun loopbaan gedeeltelijk moeten onderbreken vanaf de leeftijd van 50 jaar in het kader van de reeds in het VIA-akkoord van 29 maart 2000 voorziene landingsbanen. (art. 11) Voor de voltijds tewerkgestelde werknemers die hun arbeidsprestaties met de helft verminderen, betreft het een aanmoedigingspremie van 372 euro (= 15.006 BEF) bruto. (art. 14)

Dit besluit bepaalt uitdrukkelijk dat werknemers van 50 jaar of ouder die op 1 januari 2001 reeds in gedeeltelijke loopbaanonderbreking 'stelsel 50+' zijn, niet in aanmerking komen voor de vermelde premie. (art. 11)

Mevrouw Demarez, indienst van het verzoekschrift, is sinds 1998 in gedeeltelijke loopbaanonderbreking. Bijgevolg komt zij niet in aanmerking voor deze premie. Haar collega's, waarnaar in het verzoekschrift wordt verwezen, kozen pas na 1 januari 2001 voor halftijdse loopbaan-onderbreking. Zij kwamen dan ook in aanmerking voor de premie.

Indien de voorwaarde betreffende het 'stelsel 50+' niet in het besluit was opgenomen, zou mevrouw Demarez thans niet meer in aanmerking komen voor de premie. De aanvraag tot het bekomen van de premie diende immers binnen de zes maanden na aanvang van de loopbaanonderbreking ingediend te worden.

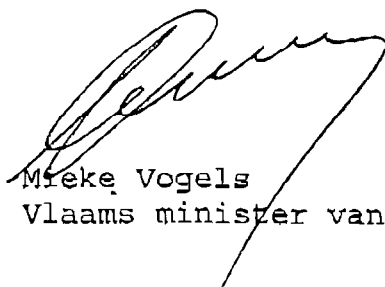
Het feit dat mevrouw Demarez reeds in 1998 voor gedeeltelijke loopbaanonderbreking heeft gekozen, betekent evenwel niet dat zij geen enkele premie had kunnen krijgen. Het Besluit van de Vlaamse regering houdende de aanmoediging in het Vlaamse Gewest van de wedertewerkstelling van uitkeringsgerechtigde volledig werklozen of van de daarmee gelijkgestelde personen

door middel van herverdeling van de arbeid van 1 februari 1998 (gewijzigd bij Besluit Vlaamse regering van 26 mei 1998 (B.S. 29/10/98) en van 6 oktober 1998 (B.S. 09/12/98)) kende premies toe ingeval van loopbaanonderbreking. Deze premies werden toegekend gedurende een periode van 2 jaar. Het ontbreken van de nodige gegevens in het verzoekschrift maakt het evenwel onmogelijk een oordeel te vellen over het al dan niet recht hebben op deze premies. Overigens dienden ook deze premies te worden aangevraagd binnen de zes maanden na de aanvang van de loopbaanonderbreking.

Het door mevrouw Demarez aangehaalde probleem, met name het uitsluiten van bepaalde werknemers, wordt niet opgelost door nieuwe regelgeving. Het Besluit van de Vlaamse regering houdende hervorming van het stelsel van de aanmoedigingspremies in de privé-sector van 14 december 2001, dat de besluiten van 1998 vervangt doch in dit geval niet van toepassing is, kent een premie toe voor landingsbanen en dit tot de pensioengerechtigde leeftijd is bereikt. Deze premie dient evenwel niet meer binnen de zes maanden te worden aangevraagd, maar wel gedurende de periode van het tijdskrediet, de loopbaanvermindering of de landingsbaan. (art. 27)

Het nog goed te keuren Ontwerpbesluit van de Vlaamse regering tot instelling van de aanmoedigingspremies in de Vlaamse private social profitsector herhaalt de bepaling met betrekking tot het 'stelsel 50+'.

Er kan dus een duidelijk verschil worden vastgesteld tussen de voorwaarden welke van toepassing zijn voor de social profitsector en de algemene voorwaarden. Meer concreet betekent dit sommige werknemers uit de social profitsector slechts gedurende 2 jaar premies kunnen ontvangen (namelijk diegenen die voor 1 januari 2001 voor loopbaanvermindering kozen en beroep deden op de toen geldende regelgeving) terwijl anderen tot aan de pensioengerechtigde leeftijd premies zullen ontvangen. Het is dan ook aan de Minister van Tewerkstelling om te onderzoeken of het aangewezen is om voor eerstgenoemde groep maatregelen uit te werken zodat de in het verzoekschrift aangehaalde vermeende ongelijke behandeling eventueel kan weggewerkt worden.

Mieke Vogels

Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen